

Kohtulahendite kogumik

KOHTUJURISTI ETTEPANEK
YVES BOT
esitatud 12. oktoobril 2016¹

Kohtuasi C-582/15

**Openbaar Ministerie
versus
Gerrit van Vemde**

(eelotsusetaotlus, mille on esitanud Rechtbank Amsterdam (Amsterdami esimese astme kohus, Madalmaad))

Eelotsusetaotlus — Politseikoostöö ja õiguslane koostöö kriminaalasjades — Kohtuotsuste vastastikune tunnustamine — Raamotsus 2008/909/JSK — Artikkel 28 — Üleminekusäte — Liikmesriigi avaldus — Mõiste „lõpliku kohtuotsuse kuulutamine“

Käesolev eelotsus

etaotlus puudutab nõukogu 27. novembri 2008. aasta raamotsuse 2008/909/JSK vastastikuse tunnustamise põhimõtte kohaldamise kohta kriminaalasjades tehtud otsuste suhtes, millega määratakse vabadusekaotuslikud karistused või vabadust piiravad meetmed, nende Euroopa Liidus täideviimise eesmärgil

1. ² artikli 28 lõike 2 tõlgendamist.

2. Taotlus on esitatud menetluses, milles paluti luba Hof van beroep Antwerpeni (Antwerpeni apellatsioonikohus, Belgia) sellise kohtuotsuse täideviimiseks Madalmaades, mis muu hulgas hõlmab Gerrit van Vemdele kolmeaastase vabadusekaotusliku karistuse mõistmist.

I. Õiguslik raamistik

A. Liidu õigus

3. Raamotsuse põhjendused 1 ja 2 on sõnastatud järgmiselt:

„(1) Euroopa Ülemkogu 15.–16. oktoobri 1999. aasta Tampere kohtumisel kiideti heaks vastastikuse tunnustamise põhimõtte, mis peaks liidus saama nii tsiviil- kui ka kriminaalasjades tehtava õiguslase koostöö nurgakiviks.

1 — Algkeel: prantsuse.

2 — ELT 2008, L 327, lk 27; edaspidi „raamotsus“.

(2) Nõukogu võttis 29. novembril 2000. aastal kooskõlas Tampere järeldustega vastu kriminaalasjades tehtud otsuste vastastikuse tunnustamise põhimõtte rakendamiseks meetmeprogrammi [(EÜT 2001, C 12, lk 10)] milles kutsutakse üles hindama vajadust tänapäevaste mehhanismide järele vabadusekaotuslike lõplike karistuste vastastikuseks tunnustamiseks (meede 14) ning laiendama süüdimõistetud isikute üleandmise põhimõtte kohaldamist liikmesriigis elavatele isikutele (meede 16).“

4. Raamotsuse artikkel 1 „Mõisted“ sätestab:

„Käesolevas raamotsuses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „kohtuotsus“ – väljaandjariigi kohtu jõustunud kohtuotsus või korraldus, millega määratakse füüsilisele isikule karistus;
- b) „karistus“ – mis tahes vabadusekaotuslik karistus või vabadust piirav meede, mis on mõistetud määratud või määramata tähtjaks kriminaalmenetluse alusel kuriteo eest;
- c) „väljaandjariik“ – liikmesriik, kus kohtuotsus välja anti;
- d) „täidesaatev riik“ – liikmesriik, kellele kohtuotsus on edastatud selle tunnustamiseks ja täideviimiseks.“

5. Raamotsuse artikli 26 „Seos muude lepingute ja kokkulepetega“ lõige 1 näeb ette:

„Käesolev raamotsus asendab alates 5. detsembrist 2011 järgmiste konventsioonide (mis on kohaldatavad liikmesriikide vahelistes suhetes) vastavad sätted, mõjutamata nende kohaldamist liikmesriikide ja kolmandate riikide vahel ja nende kohaldamist üleminekuajal artikli 28 kohaselt:

- 21. märtsi 1983. aasta süüdimõistetud isikute üleandmise Euroopa konventsioon ja selle 18. detsembri 1997. aasta lisaprotokoll;
- 28. mai 1970. aasta kohtuotsuste rahvusvahelise kehtivuse Euroopa konventsioon;
- 14. juuni 1985. aasta Schengeni lepingut (kontrolli järkjärgulise kaotamise kohta ühispiiridel) rakendava 19. juuni 1990. aasta konventsiooni III jaotise 5. peatükk;
- Euroopa ühenduste liikmesriikide 13. novembri 1991. aasta konventsioon välisriigi süüdimõistvate kohtuotsuste täitmisele pööramise kohta.“

6. Raamotsuse artikkel 28 „Üleminekusäte“ sätestab:

„1. Enne 5. detsembrist 2011 saadud taotluste suhtes kohaldatakse süüdimõistetud isikute üleandmist käsitlevaid olemasolevaid õigusakte. Pärast seda kuupäeva saadud taotluste suhtes kohaldatakse eeskirju, mille liikmesriigid on käesoleva raamotsuse alusel vastu võtnud.

2. Kuid liikmesriik võib käesoleva raamotsuse vastuvõtmisel teha avalduse, et kui lõplik kohtuotsus on tehtud enne tema määratud kuupäeva, jätkab ta väljaandja- ja täidesaateva riigina süüdimõistetud isikute üleandmist käsitlevate kehtivate õigusaktide kohaldamist, mis on kohaldatavad enne 5. detsembrist 2011. Kui selline avaldus on tehtud, kohaldatakse neid õigusakte sellistel juhtudel seoses kõigi liikmesriikidega, sõltumata sellest, kas nad on teinud sama avalduse. See kuupäev ei või olla hilisem kui 5. detsember 2011. Nimetatud avaldus avaldatakse Euroopa Liidu Teatajas. Selle võib igal ajal tühistada.“

7. Madalmaad tegid raamotsuse artikli 28 alusel järgmise avalduse³:

„Kooskõlas artikli 28 lõikega 2 kinnitavad Madalmaad, et kui lõplik kohtuotsus on tehtud enne kolme aasta möödumist raamotsuse jõustumisest, jätkavad nad väljaandja- ja täidesaatva riigina süüdimõistetud isikute üleandmist käsitlevate kehtivate õigusaktide kohaldamist, mis on kohaldatavad enne käesolevat raamotsust.“

B. Madalmaade õigus

8. Raamotsuse rakendamiseks vastu võetud seaduse, mis käsitleb vabadusekaotuslike karistuste, sealhulgas tingimisi täitmisele pööramata jäetud karistuste, vastastikust tunnustamist ja täideviimist (Wet wederzijdse erkenning en tenuitvoerlegging vrijheidsbenemende en voorwaardelijke sancties, edaspidi „WETS“), artikkel 2:11 näeb ette:

„1. [Sise- ja justiitsminister] edastab [...] kohtuotsuse apellatsioonikohtu kohtujuristile.

2. Kohtujurist esitab [...] kohtuotsuse Arnhem-Leeuwardeni apellatsioonikohtu erikolleegiumile [...]

[...]

8. Apellatsioonikohtu erikolleegium esitab kuue nädala jooksul alates [...] kohtuotsuse kättesaamisest sise- ja justiitsministrile kirjaliku põhjendatud hinnangu [...]"

9. WETS artikli 2:12 kohaselt otsustab julgeoleku- ja justiitsminister kohtuotsuse tunnustamise küsimuse apellatsioonikohtu erikolleegiumi hinnangut arvestades.

10. WETS artikkel 5:2 sätestab:

„1. Käesoleva seadusega asendatakse Euroopa Liidu liikmesriikide vahelistes suhetes kriminaalasjades tehtud kohtuotsuste täideviimise ülekandmise seadus (Wet overdracht tenuitvoerlegging strafvonnis, edaspidi „WOTS“).

[...]

3. Käesolevat seadust ei kohaldata kohtuotsustele [...], mis jõustusid enne 5. detsembrist 2011.

[...]"

11. WOTS artikli 2 kohaselt toimub „välisriikide kohtute otsuste täitmine Madalmaades vaid vastava konventsiooni alusel“. WOTS artikli 31 lõige 1 näeb ette, et „kui Amsterdamis esimese astme kohus leiab, et karistuse täideviimine on põhjendatud, annab ta selleks loa ning määrab kooskõlas kohaldatava konventsiooniga karistuse või meetme, millega vastava teo eest Madalmaade õiguse kohaselt karistatakse.“

II. Põhikohtuasja asjaolud ja eelotsuse küsimus

12. Gerrit van Vemde vahistati 27. oktoobril 2009 Madalmaades Belgia kohtu poolt isiku kohtu alla andmiseks välja antud Euroopa vahistamismääruse alusel. Pärast üleandmist jäeti ta Belgias esialgu vahi alla. Seejärel lasti Gerrit van Vemde Belgias toimunud kriminaalmenetluses kaitsjoni vastu vabadesse ning ta suundus omal algatusel enne kohtuotsuse langetamist Madalmaadesse tagasi.

3 — ELT 2009, L 265, lk 41; edaspidi „avaldus raamotsuse kohaldamise kohta“.

13. Hof van beroep Antwerpen (Antwerpeni apellatsioonikohus, Belgia) mõistis Gerrit van Vemdele 28. veebruaril 2011 kolmeaastase vangistuse. Hof van Cassatie (kassatsioonikohus, Belgia) jättis 6. detsembri 2011. aasta otsusega rahuldamata kassatsioonkaebuse Hof van beroep Antwerpeni (Antwerpeni apellatsioonikohus) otsuse peale, mis jõustus samal päeval. Procureur Generaal in Antwerpeni (Antwerpeni peaprokurör, Belgia) vahistamismäärus toimetati süüdimõistetule kätte 13. veebruaril 2012.

14. Belgia ametiasutused palusid 23. juulil 2013 Madalmaadel Hof van beroep Antwerpeni (Antwerpeni apellatsioonikohus) otsusega mõistetud vangistuse täideviimine üle võtta. Procureur du Roi (kuninga prokurör, Belgia) esitas 10. oktoobril 2013 Rechtbank d'Amsterdamile (Amsterdami esimese astme kohus, Madalmaad) – kes on eelotsusetaotluse esitanud kohus – taotluse, milles ta palus luba Hof van beroep Antwerpeni (Antwerpeni apellatsioonikohus) mõistetud vangistuse täideviimiseks.

15. Eelotsusetaotluse esitanud kohtul tekib selle taotlusega seoses küsimus, kas tuleb kohaldada WOTS-i või selle asendamiseks vastu võetud WETS-i sätteid. Ühelt poolt oli ole WETS selle artikli 5:2 lõike 3 kohaselt kohaldatav kohtuotsustele, mis on jõustunud enne 5. detsembrit 2011. Kuna Hof van beroep Antwerpeni (Antwerpeni apellatsioonikohus) otsus jõustus pärast 5. detsembrit 2011, siis põhimõtteliselt peaks olema kohaldatav WETS.

16. Teiselt poolt tekib eelotsusetaotluse esitanud kohtul kahtlus, kas see otsus on raamotsuse artikliga 28 kooskõlas. Selle artikli lõike 1 kohaselt kehtivad selliste vangistuse täideviimiseks üleandmise taotluste suhtes, mis on saadud pärast 5. detsembrit 2011, normid, mille liikmesriigid on vastu võtnud raamotsuse alusel. Kuid selle artikli lõike 2 kohaselt võib liikmesriik raamotsuse vastuvõtmisel teha avalduse, et kui lõplik kohtuotsus on kuulutatud enne raamotsuses määratud kuupäeva, jätkab ta väljaandja- ja täidesaatva riigina süüdimõistetud isikute üleandmist käsitlevate kehtivate õigusaktide kohaldamist, mis olid kohaldatavad enne 5. detsembrit 2011. Madalmaad on aga teinud raamotsuse alusel avalduse, mis sisuliselt kordab raamotsuse artikli 28 lõike 2 sõnastust.

17. Eelotsusetaotluse esitanud kohus täpsustab, et Hoge Raad der Nederlandeni (Madalmaade kõrgeim kohus) kohtupraktika kohaselt tuleb WETS artikli 5:2 lõiget 3 tõlgendada kooskõlas raamotsuse artikli 28 lõikega 2 selliselt, et kõnealune kohtuotsus peab olema kuulutatud enne 5. detsembrit 2011 ning selle jõustumine ei oma tähtsust, mistõttu on käesolevas asjas kohaldatavad WOTS-i sätted. Kui aga raamotsuse artikli 28 lõiget 2 tuleb tõlgendada selliselt, et kohtuotsus peab olema jõustunud enne 5. detsembrit 2011, siis leiab eelotsusetaotluse esitanud kohus WETS-i sätete alusel, et eelkõige ei ole ta pädev süüdimõistetule määratud vangistuse täideviimiseks loa andmise küsimust lahendama.

18. Neil asjaoludel otsustas Rechtbank Amsterdam (Amsterdami esimese astme kohus) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmise eelotsuse küsimuse:

„Kas [raamotsuse] artikli 28 lõike 2 esimest lauset tuleb tõlgendada nii, et seal nimetatud avaldus puudutab ainult kohtuotsuseid, mis on kuulutatud enne 5. detsembrit 2011, ning nende jõustumine ei oma tähtsust, või tuleb seda sätet mõista nii, et avaldus puudutab ainult otsuseid, mis on jõustunud enne 5. detsembrit 2011?“

III. Minu analüüs

19. Eelotsusetaotluses esitatud küsimusega on sisuliselt palutud täpsustada, kas juhul, kui liikmesriik on teinud raamotsuse artikli 28 lõike 2 kohase avalduse, on kuupäev, mis võimaldab kindlaks määrata vangistusega karistatud süüdimõistetute üleandmist reguleeriva õiguse, kohtuotsuse kuulutamise või jõustumise kuupäev.

20. Nagu Austria valitsus ja Euroopa Komisjon soovivad, tuleb enne sellele küsimusele vastamist uurida, kas raamotsuse artikli 28 lõike 2 alusel tehtud Madalmaade Kuningriigi avaldusel on õiguslikke tagajärgi.

A. Madalmaade Kuningriigi poolt raamotsuse artikli 28 lõike 2 alusel tehtud avalduse arvessevõtmise küsimus

21. Siinkohal tuleb toonitada, et raamotsuse artikli 28 lõige 2 on selle avalduse tegemise ajahetke küsimuses ühemõtteline.

22. Selle sätte sõnastuse kohaselt oli igal liikmesriigil „raamotsuse vastuvõtmisel“ võimalus teha avaldus, millega otsuse kohaldamist edasi lükata.

23. Euroopa Kohtule esitatud asjaoludest, mida Madalmaade valitsus kohtuistungil tunnistas, selgub aga, et Madalmaade Kuningriigi avaldus on saadetud 24. märtsil 2009 ning nõukogu edastas selle enne 9. oktoobril 2009 Euroopa Liidu Teatajas avaldamist liikmesriikidele nõukogu dokumendina 30. aprillil 2009⁴. Neid asjaolusid arvestades ei eita Madalmaade valitsus, et see avaldus on ametlikult esitatud pärast raamotsuse vastuvõtmist.

24. Oma avaldusele lisatud kirjas ja ka kohtuistungil märkis Madalmaade Kuningriik siiski, et raamotsuse eelnõu väljatöötamise ajal oli ta järjekindlalt kaitsnud seisukohta, et otsus peaks olema kohaldatav vaid tulevastele juhtudele. Nimetatud liikmesriik selgitab, et raamotsuse artikli 28 lõikes 2 ette nähtud võimalus on muu hulgas kantud ka tema taotlusse ning see oli tema jaoks 4. detsembril 2006 ja 15. veebruaril 2007 toimunud justiits- ja siseküsimuste nõukogu istungite käigus kõnealuse raamotsuse kohta sõlmitud poliitilise kokkuleppe oluline nüanss. Madalmaade Kuningriik täpsustas veel, et raamotsus oli kantud päevakorra „A“ punktides käsitletavate teemade alla vaid nii vähe aega enne justiits- ja siseküsimuste nõukogu 27. novembri 2008. aasta istungit, et tal ei olnud võimalik selles küsimuses nõukogu sisest istungite ettevalmistamise korda järgida. Sel põhjusel raamotsuse vastuvõtmisel justiits- ja siseküsimuste nõukogu 27. novembri 2008. aasta istungil Madalmaade Kuningriik raamotsuse artikli 28 lõike 2 tähenduses avaldust ei esitanud. Liikmesriik täpsustab, et kui justiits- ja siseküsimuste nõukogu 4. detsembril 2006. aasta istungil oli jõutud poliitilisele kokkuleppele, teatas ta siiski, et esitab selle avalduse. Tema sõnul võib seda teadet käsitada nii, et sellel on õiguslikud tagajärjed alates raamotsuse vastuvõtmisest 27. novembril 2008.

25. Ma leian siiski sarnaselt komisjoniga, et selline teade ei ole võrdsustatav avaldusega, mis on tehtud „raamotsuse vastuvõtmisel“ raamotsuse artikli 28 lõike 2 tähenduses. Pelk kavatsuse väljendamine sellist avaldust teha ei ole piisav. Raamotsuse artikli 28 lõikes 2 nimetatud avaldus peab igal juhul olema tehtud selle otsuse vastuvõtmisel ning sellest peab konkreetselt ilmnema asjaomase liikmesriigi valik lõplike kohtuotsuste kuulutamise kuupäeva osas, enne mida seda otsust ei kohaldata. Raamotsuse artikli 28 lõige 2 annab liikmesriikidele selle kuupäeva kindlaksmääramiseks teatava kaalutusruumi, kuid see ei tohi olla 5. detsembrist 2011 hilisem.

26. Kuna Madalmaade Kuningriik ei olnud seda avaldust ametlikult konkreetselt vormistanud enne, kui liikmesriik selle 24. märtsi 2009. aasta dokumendiga saatis, siis järeldan ma sellest, et Madalmaade Kuningriigi avaldus ei olnud kehtiv, kuna see on esitatud pärast tähtaja möödumist.

27. Nagu ka komisjon, juhin ma tähelepanu sellele, et juhud, mil raamotsus võimaldab liikmesriikidel teha avalduse mitte ainult raamotsuse vastuvõtmisel, vaid ka hilisemal kuupäeval, on selles otsuses väga selgelt välja toodud. Viitan eelkõige raamotsuse artikli 4 lõikele 7 ja artikli 7 lõikele 4.

28. Ülaltoodud asjaoludest tuleneb, et Madalmaade Kuningriigi avaldusel ei ole õiguslikke tagajärgi.

4 — ELT 2009, L 265, lk 41.

29. Kui puudub raamotsuse artikli 28 lõikes 2 ette nähtud tingimustele vastav avaldus, määrab raamotsuse normide ajalise kohaldamisala pärast 5. detsembrist 2011 saabunud taotluste puhul kindlaks selle otsuse artikli 28 lõige 1.

30. Kuna Belgia ametiasutuste poolt Madalmaade ametiasutustele saadetud taotlus kannab 10. oktoobri 2013. aasta kuupäeva, siis pole vähimatki kahtlust, et raamotsuse normid on käesoleval juhul täiel määral kohaldatavad.

31. Vaid juhuks, kui Euroopa Kohus siiski ei nõustu minu analüüsiga, millest tuleneb järeldus, et Madalmaade Kuningriigi avaldust ei tule arvesse võtta, analüüsin ma eelotsusetaotluse esitanud kohtu küsimust raamotsuse artikli 28 lõike 2 tõlgendamise kohta.

B. Raamotsuse artikli 28 lõike 2 tõlgendamine

32. Ma leian sarnaselt komisjoni, Madalmaade valitsuse, Austria valitsuse ja Openbaar Ministerie'ga, et raamotsuse artikli 28 lõike 2 rakendamisel arvessevõetav kuupäev on kohtuotsuse jõustumise kuupäev.

33. Raamotsuse artikli 26 lõikest 1 tuleneb, et alates 5. detsembrist 2011 asendab selles otsuses ette nähtud ühtne kord sisuliselt senikehtinud kokkulepitud korra.

34. Raamotsuse artikli 28 lõige 1 näeb ette, et „[e]nne 5. detsembrist 2011 saadud taotluste suhtes kohaldatakse süüdimõistetud isikute üleandmist käsitlevaid olemasolevaid õigusakte. Pärast seda kuupäeva saadud taotluste suhtes kohaldatakse eeskirju, mille liikmesriigid on käesoleva raamotsuse alusel vastu võtnud“.

35. Samas lubab raamotsuse artikli 28 lõige 2 liikmesriikidel, kes on teinud nimetatud otsuse vastuvõtmisel sellekohase avalduse, tugineda raamotsuse kohaldamisel mitte taotluse kuupäevale, vaid sellele kuupäevale, mil lõplik kohtuotsus kuulutati.

36. Nii näeb raamotsuse artikli 28 lõige 2, erandina raamotsuse artikli 28 lõikest 1, milles arvessevõetav kuupäev on taotluse kättesaamise kuupäev, arvessevõetava kuupäevana ette lõpliku kohtuotsuse kuupäeva.

37. Kooskõlas viimati nimetatud sättega näeb Madalmaade Kuningriigi avaldus ette, et „kui lõplik kohtuotsus on tehtud enne kolme aasta möödumist raamotsuse jõustumisest, jätkab ta väljaandja- ja täidesaatva riigina süüdimõistetud isikute üleandmist käsitlevate kehtivate õigusaktide kohaldamist, mis on kohaldatavad enne käesolevat raamotsust“⁵.

38. Selle avalduse sõnastus on võetud WETS artikli 5:2 lõikest 3, mis näeb ette, et „[k]äesolevat seadust ei kohaldata kohtuotsustele [...], mis jõustusid enne 5. detsembrist 2011“⁶.

39. Käesoleva eelotsusetaotluse aluseks on suures osas sõnastuslik erinevus ühelt poolt raamotsuse artikli 28 lõike 2 ja Madalmaade Kuningriigi tehtud avalduse – mis viitavad kuupäevale, mil lõplik kohtuotsus on kuulutatud – ja teiselt poolt WETS artikli 5:2 lõike 3 vahel, mis viitab kuupäevale, mil kohtuotsused jõustusid.

40. Ma leian vastupidi põhikohtuasja süüdimõistetule ja Poola valitsusele, et kuigi need sätted on sõnastatud erinevalt, viitavad need siiski samale õiguslikule faktile, nimelt ajahetkele, mil kohtuotsus jõustus. Seega rakendas Madalmaade seadusandja WETS artikli 5:2 lõiget 3 sätestades igati nõuetekohaselt selle, mida raamotsuse artikli 28 lõige 2 ja Madalmaade tehtud avaldus ette näevad.

5 — Kohtujuristi kursiiv.

6 — Kohtujuristi kursiiv.

41. Tõlgendus, mille kohaselt raamotsuse artikli 28 lõige 2 viitab ajahetkele, mil kohtuotsus jõustus, tuleneb nii raamotsuse sõnastusest, ülesehitusest, kui ka eesmärgist.

42. Raamotsuse artikli 28 lõike 2 sõnastuse kohta tuleb märkida, et see mitte ainult ei viita kohtuotsuse kuulutamise ajahetkele, vaid ka määratleb selle kohtuotsuse lõplikuna. See täpsustus ei tulene mitte ainult raamotsuse prantsuskeelsest versioonist, vaid see on nii ka teistes keeleversioonides⁷.

43. See täpsustus on kooskõlas ka raamotsuse ülesehitusega, kuna raamotsusele tuginevat taotlust on liidu seadusandja poolt raamotsuse artikli 1 punktis a toodud kohtuotsuse definitsiooni kohaselt võimalik esitada vaid siis, kui kohtuotsus on jõustunud.

44. Nagu tuleneb eelkõige raamotsuse põhjendustest 1 ja 2, on selle otsuse eesmärgiks vastastikuse tunnustamise põhimõtte rakendamine kriminaalasjades selliste jõustunud kohtuotsuste täitmisel, millega on mõistetud vabadusekaotuslikud karistused. See rakendamine eeldab ajakohasemat ja laiaulatuslikumat koostöömehhanismi, kui seda võimaldas kehtiv rahvusvaheline õigus.

45. Arvestades vastastikuse tunnustamise põhimõtte erilist tähtsust vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala loomisel ning seda, et raamotsuse artikli 28 lõige 2 on erand, mis lubab liikmesriikidel jätkata varasema, konventsioonil põhineva süsteemi kasutamist kauem, kui raamotsuse artikli 28 lõikes 1 ette nähtud üldine kord seda võimaldab, tuleb raamotsuse artikli 28 lõiget 2 tõlgendada kitsalt.

46. Selline kitsas tõlgendamine, mis piirab varasemate, konventsioonil põhineva süsteemi kohaldamisalasse jäävate juhtude arvu ja suurendab nende juhtude arvu, mis jäävad raamotsuses ette nähtud normide kohaldamisalasse, võimaldab paremini tagada raamotsuse eesmärgi.

47. Täpsustan siinkohal, et raamotsuse peamine eesmärk on soodustada vabadusekaotusliku karistusega karistatud isikute sotsiaalset rehabilitatsiooni, võimaldades isikul, kellelt on süüdimõistva kohtuotsusega võetud vabadus, kanda oma karistust või selle järelejäänud osa tema päritoluriigi sotsiaalses keskkonnas. See ilmneb selgelt raamotsuse põhjendusest 9 ja artikli 3 lõikest 1.

48. See eeldab, et õiguskaitseasutused määravad kõik karistuste täitmist ja täitmise korraldamist puudutavad meetmed kindlaks selliselt, et ühiskonna huvides ja kannatanute õiguste kaitseks soodustada peale retsidiivide ennetamise ka süüdimõistetud isiku sotsiaalset rehabilitatsiooni⁸.

49. Kuna Gerrit van Vemde suhtes tehtud süüdimõistev kohtuotsus jõustus 6. detsembril 2011, siis ülaltoodud asjaolusid arvestades jääb talle mõistetud karistuse täideviimise ülevõtmine raamotsuses sätestatud normide kohaldamisalasse.

IV. Järeldus

50. Eeltoodud arutluskäiku arvestades teen ma Euroopa Kohtule ettepaneku vastata Rechtbank Amsterdamile (Amsterdami esimese astme kohus) järgmiselt:

Esimese võimalusena – juhul, kui Madalmaade Kuningriigi avaldus, mis puudutab nõukogu 27. novembri 2008. aasta raamotsuse 2008/909/JSK vastastikuse tunnustamise põhimõtte kohaldamise kohta kriminaalasjades tehtud otsuste suhtes, millega määratakse vabadusekaotuslikud karistused või

7 — Vt näiteks hispaania keeles „en los casos en los que la sentencia firme haya sido dictada antes de la fecha que especificará“, saksa keeles „wonach er in Fällen, in denen das rechtskräftige Urteil vor dem angegebenen Zeitpunkt ergangen ist“, inglise keeles „in cases where the final judgment has been issued before the date it specifies“ ja itaalia keeles „nei casi in cui la sentenza definitiva è stata emessa anteriormente alla data da esso indicata“.

8 — Vt minu ettepanek, kohtuasi Ognyanov (C-554/14, EU:C:2016:319).

vabadust piiravad meetmed, nende Euroopa Liidus täideviimise eesmärgil, artiklit 28, on tehtud pärast raamotsuse vastuvõtmist, vastupidi sellele, mida nõuab nimetatud raamotsuse artikli 28 lõige 2 –, et sellel avaldusel ei ole õiguslikke tagajärgi.

Teise võimalusena – juhul, kui Euroopa Kohus leiab, et sellel avaldusel on õiguslikud tagajärjed –, et raamotsuse 2008/909 artikli 28 lõiget 2 tuleb tõlgendada nii, et selles nimetatud avaldus saab viidata ainult nendele kohtuotsustele, mis on jõustunud enne 5. detsembrist 2011.